

2003-04-08

Delg. kv

511-9449-03

1291-201

Vår referens

Enligt sändlista

Miljöenheten

Göran Mattiasson

040 - 25 22 52

Bildande av naturreservatet Stenshuvud i Simrishamns kommun

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Stenshuvud
Kommun	Simrishamn
Socken	Rörum
Gränser	Området är markerat med punktstreckad linje på bifogad karta (bilaga 1)
Fastigheter	Rörum 23:6 (del av)
Läge	1 km söder om och i direkt anslutning till Stenshuvuds nationalpark, utmed Rörums norra å
Kartblad	Topografiska kartan: 2D SO Tomelilla Ekonomiska kartan: 2E 4a Kivik
Koordinater	x: 1403503 y: 6169613
Naturgeografisk region	Nr 7, Skånes sediment- och horstområde
Areal	8,7 ha varav 3,0 ha vatten
Förvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (MB, 1998:808) förklarar Länsstyrelsen det område som utmärkts med kraftig punktstreckad linje på bifogade karta (bilaga 1) som naturreservat.

För att trygga syftet med naturreservatet skall de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ MB.

Syftet med reservatet

Syftet med Stenshuvuds nationalpark är att bevara ett storslaget naturområde med stora geologiska och biologiska skyddsvärden och som är av stor betydelse för det rörliga friluftslivet. Det nu aktuella området ingår som en del i Stenshuvud.

Syftet med reservatet genom anpassad markanvändning är att bevara naturtyper och livsmiljöer för växt- och djurarter samt att tillvarata möjligheter att under rekreation och friluftsliv få vistas i vacker natur.

Området ska på sikt ingå i nationalparken Stenshuvud enligt riksdagens beslut.

Föreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning,
2. bedriva täktverksamhet,
3. vidtaga åtgärder som ändrar yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, schakta, spränga, dränera, dämma, utfylla eller utföra markberedning,
4. vidta åtgärder som påverkar naturliga vattenframrinningen i Rörums norra å,
5. anordna upplag,
6. anlägga väg,
7. bedriva fruktodling, åkerbruk eller annan liknande verksamhet,
8. avverka eller utföra annan skogsvårdande åtgärd,
9. använda bekämpningsmedel, tillföra växtnäringssämnen eller kalk,
10. bedriva militär övningsverksamhet utom i anslutning till befintlig försvarsanläggning,
11. inplantera växt- eller djurarter,
12. dra fram mark- eller luftledning,
13. jaga,
14. fiska med undantag av fiske som bedrivs med stöd av särskild rätt.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom reservatet.

1. utmärkning av, skyltning till och upplysning om naturreservatet,

2. skötsel av området enligt fastställd skötselplan,
3. undersökningar i samband med dokumentation och uppföljning av miljötillståndet.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. gräva eller på annat sätt skada fast naturföremål eller ytbildning,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar,
3. plocka eller gräva upp växter,
4. insamla eller fånga insekter eller andra djur eller på annat sätt störa djurlivet,
5. fiska med undantag för handredskap i havet. Inom fiskeskyddsområdet vid Rörums norra å gäller dessutom Fiskeristyrelsens kungörelse 3 kap 4 § (FIFS 1983:15),
6. tälta,
7. göra upp eld
8. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur. Dock råder totalförbud att medföra hund eller annat husdjur på badstranden under tiden 15 juni till 1 september,
9. landa med luftfarkost,
10. rida,
11. framföra fordon eller parkera utanför anvisade vägar och parkeringsplatser,
12. parkera eller ställa upp husvagn eller liknande mellan 00.00 – 06.00,
13. anordna snitslade eller på annat sätt markerade spår eller orienteringskontroller,
14. anbringa tavla, affisch eller dylikt,
15. utan Naturvårdsverkets tillstånd bedriva vetenskapliga undersökningar,
16. utan Naturvårdsverkets tillstånd bedriva kommersiell verksamhet.

Föreskrifterna under A och C skall inte utgöra hinder för åtgärder i samband med skötsel av området samt anordnande av information i enlighet med av Länsstyrelsen fastställd skötselplan eller för drift och underhåll av vid tidpunkten för detta beslut befintliga ledningar tillhörande kommunen, el- och teledistributör.

Föreskrifterna utgör inte heller hinder att använda vatten ur Rörums norra å för bevattning av idag befintlig fruktodling inom fastigheterna Rörum 23:6 och Rörum 11:10.

Länsstyrelsen erinrar om att det enligt 7 kap 7 § miljöbalken kan meddelas dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl.

Beskrivning av området

Området omfattar Rörums norra å och dess närmaste omgivningar vid åns utlopp i Östersjön. En bård av al och hassel växer utmed ån. I några fuktigare områden intill ån finns alskog med en enastående växtlighet med täta mattor av strutbräken. Mellan ormbunkstuvorna dominerar ramslök. Skogsveronika, skogsskräppa och skogsstarr är andra arter som förekommer i området.

Sandiga marker dominerar inom området norr om ån. Björkhagar med inslag av ek, avenbok och andra lövträd eller tallskog dominerar dessa områden tillsammans med snår av bland annat hassel, vildkaprifol och rosor. I detta område finns också smultronfingerört. På de öppna markerna närmast vattnet förekommer arter som backsippa, backtinjan, borsttåtel, hedblomster och sandstarr.

På de leriga, starkt sluttande markerna söder om ån finns ett mosaikartat beteslandskap med öppen gräsmark och täta busksnår. I de fuktigare delarna av sluttningen dominerar lokalt täta mattor av ramslök. I sluttningarnas nedre delar bryter grundvatten fram och skapar förutsättningar för sankpartier med en artrik flora med bland annat rosendunört, skärmstarr och bäckbrässa.

Ärendets handläggning

Den aktuella fastigheten ingår i område som har så stora värden att riksdagen har beslutat att området ska ingå i nationalparken Stenshuvud. För att detta ska kunna genomföras krävs att staten är markägare. Någon överenskommelse om att staten får förvärva marken har inte träffats.

Länsstyrelsen beslutade den 8 februari 2001 att för aktuellt område av fastigheten Rörum 23:6 förordna om interimistiskt skydd, 7 kap 24 § MB, att gälla till och med den 8 februari 2004.

Regeringen beslöt den 12 september 2002, efter överklagande, att upphäva Länsstyrelsens beslut såvitt avsåg förbud mot att använda vatten ur Rörums norra å för bevattning av fruktodlingen på fastigheten Rörum 23:6. Vidare förordnade Regeringen att Länsstyrelsens beslut skall gälla längst till och med den 30 september 2003. I övrigt avslog Regeringen överklagandet.

Länsstyrelsen har den 18 februari 2003 upprättat förslag till naturreservat för området. Förslaget har remissbehandlats. Kommunstyrelsen i Simrishamn kommun har liksom SGU tillstyrkt att naturreservatet bildas i enlighet med Länsstyrelsens förslag.

Markägaren har förklarat sig godta bildande av naturreservat under förutsättning att bevattnings av fruktodling även gäller Rörum 11:10, att inhägnaden vid Rörums norra å ska vara återställd i tidigare skick senast den 30 april 2003 och att en skylt sätts upp som visar att infartsvägen är privat. Vidare bör planerna att området ska ingå i nationalparken Stenshuvud utgå, när området inrättas som naturreservat.

Skäl för beslutet

Stenshuvudområdet har naturvärden av högsta dignitet i landet. Syftet är att bevara ett storslaget naturområde som har särskilda geologiska och biologiska skyddsvärden och som är av stor betydelse för friluftslivet. I detta område ingår den nu aktuella fastigheten Rörum 23:6. Området utmed Rörums norra å rymmer ett stort antal sällsynta och rödlistade arter.

Området är beläget inom kustzonen som med sina natur- och kulturvärden är av riksintresse enligt 4 kap 1, 2, 4 och 8 §§ MB. Fastigheten ingår också i område av riksintresse för naturvård och friluftsliv enligt 3 kap 6 § miljöbalken. För området gäller utvidgat strandskydd. Området har högsta värde i länets naturvårdsprogram och är föreslagit att ingå i Stenshuvuds nationalpark. Området är med stöd av art- och habitatdirektivet anmält att ingå i Natura 2000.

Riksdagen har medgett att den mark som staten äger eller framdeles förvärvar inom ett angivet område av Stenshuvud får avsättas som nationalpark. Naturvårdsverket har i skrivelse den 7 april 1986 redovisat att nationalparken Stenshuvud bör omfatta mark innanför en på karta angiven gräns. Vissa områden inom gränsen har ännu inte förvärvats av staten. Den nu aktuella delen av fastigheten Rörum 23:6 ingår i detta område.

Markägarens önskemål angående bevattnings inom fastigheten Rörum 11:10 bedömer Länsstyrelsen motiverat. I övrigt föranleder markägarens skrivelse inte någon åtgärd i detta sammanhang.

Länsstyrelsen gör den bedömningen att ordningsföreskrifterna inom naturreservatet är av så begränsad omfattning att det inte innebär något allvarligt försvårande av områdets utnyttjande i enlighet med vad som annars gäller enligt allemansrätten.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla natur- och livsmiljöer och skyddsvärda arter bör det angivna området avsättas som naturreservat i avvaktan på att området kan införlivas i nationalparken. Bestämmelserna för naturreservatet bör i allt väsentligt vara desamma som gäller för Stenshuvuds nationalpark.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Enligt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm ska en skötselplan ingå i varje beslut om bildande av ett naturreservat. Om det finns särskilda skäl, får skötselplanen fastställas efter det att beslutet om bildande av reservat har fattats.

Det finns behov att genomföra kompletterande fältstudier under vegetationsperiod, innan skötselplan fastställs. Bevarandeplan för Natura 2000-området ska upprättas och bör samordnas med upprättande av skötselplan. Regeringen har förkortat giltighetstiden för det interimistiska beslutet. Med hänsyn härtill får det i detta fall anses föreligga särskilda skäl för att fastställa skötselplanen vid en senare tidpunkt.

Förvaltning

Länsstyrelsen är förvaltare av naturreservatet och ska fortlöpande samråda med markägare och andra berörda vid förvaltningen.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, miljödepartementet, se bilaga 2.

I den slutliga handläggningen av detta ärende deltog landshövding Bengt Holgersson, beslutande, länsassessor Anna-Lena Båth samt naturvårdsdirektör Göran Mattiasson, föredragande.

Bengt Holgersson

Göran Mattiasson

Bilagor

1. Karta med reservatets avgränsning
2. Hur man överklagar

Dnr 511-9449-03
1291-201

Naturreservat på del av Simrishamn
Rörum 23:6 i
Simrishamns kommun

Utdrag ur ekonomiska kartan
2E4a Kivik (024 40) och
2E3a Rörum (024 30)

Gräns för naturreservat
(Gäller 300 meter ut i havet)

Skala 1:10 000

0 500 meter

